

S. Sayısı : 96

4598, 4620 ve 4621 sayılı kanunlara ek Kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/644)

T. C.

22 . XII . 1949

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1457

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

4598, 4620 ve 4621 sayılı kanunlara ek olarak Maliye Bakanlığınca hadırlanan ve Bakanlar Kurulunca 19 . XII . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

GEREKÇE

21 . VI . 1944 tarihli ve 4598 sayılı Kanun ile 17 . VII . 1944 tarihli ve 4621 sayılı kanunların 7 nci maddeleri ve 4620 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi gereğince çocuğu dünyaya gelenlere son maş veya ücretinin bir aylığı tutarında yapılmakta olan yardım ile her derecedeki memurun aynı ihtiyaçları karşılanmakta olduğuna göre yapılacak yardımda Barem derecelerine göre bir fark gözetilmesi mevzu bahis olmamak lâzımgeleceğine ve esasen bu yardımı kabul eden Avrupa Devletlerinden İsviçre'de dahi doğum yardımının her derecedeki memur için 100 İsviçre Frangı üzerinden yapılmakta olmasına binaen bizde de bu yardımın maktuan 150 lira üzerinden yapılmasının uygun olacağı düşünölmüş ve bu maksatla ilişik Kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Bütçe Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/644

Karar No. 24

26 . XII . 1949

Yüksek Başkanlığa

4598, 4620 ve 4621 sayılı kanunlara ek olarak Maliye Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 22 . XII . 1949 tarihli ve 71/1457 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Komisyonumuza havale buyurulmakla Maliye Bakanı İsmail Rüştü Aksal hazır oldağı halde incelenip göröşöldü.

Tasarı, yukarda adı geçen kanunlar gereğinin

ce çocuğu dünyaya gelen memurlara son maş veya ücretlerinin bir aylığı tutarında yapılmakta olan doğum yardımı miktarının maktuan 150 lira olarak tesbitini sağlamak maksadiyle hazırlanmış yapılan incelemelerden anlaşılmıştır.

Hükümet, bu tasarıyı teklif ederken, Devlet Bütçesinin gelir kaynaklarının darlığını göz önünde bulundurmak ve her türlü tasarruf im-

kânlarından faydalanmayı hedef tutmak suretiyle Devlet hizmetlerine ve müktesep haklara halel gelmeyecek surette bâzı tasarruflar yapılması düşüncesiyle hareket ettiğini ve bu arada, memurların doğan çocukları için yapmak zorunda kaldıkları masraflara iştirak mahiyetinde olup genel olarak iktisap edilmiş bir hak mevzuunda mütalâasına imkân olmıyan ve herkes için müsavi şekilde cereyan eden doğum için yapmakta olan yardımı da her derecedeki memur için sabit bir esasa bağlamak suretiyle (1 200 000) liralık bir tasarruf sağlanmasının mümkün olduğunu ifade etmiş ve bu gerekçeyle göre Komisyonumuz da tasarıyı esas olarak kabule değer görmüştür.

Komisyonumuz, Hükümetçe (150) lira olarak tesbit edilen bu yardımın miktarı üzerinde durarak ve şimdiye kadar bir aylık derecesinde yapmakta olan bu yardımın en asgari bir memur aylığı derecesine indirilmesinin yardımın maddi tesirini azaltacağını ve bunun bir miktar daha yükseltmek suretiyle yardım gören için hissedilir bir hale getirilmesini uygun görmüş ve yardımı (200) lira olarak tesbit etmiştir.

Alınan malûmata göre memur mevcudunun (77 911) olduğu, bunun (16 789) zu bekâr ve (61 122) sinin evli ve bunların da (47 675) çocukları olup bunlardan (4 300) ünün bir yaşından aşağı olduğu 1946 yılı istatistiklerinden anlaşıldığı ve buna nazaran Komisyona yapılan (50) liranın bir artırımın muhtemel inki-

şafklar da nazara alınarak konduğu ifade edilen 1950 yılı doğum yardımı ödeneklerinin umumunda ancak (60 000) lira kadar bir tezayüdü gerektireceği yapılan açıklamalardan anlaşılması bulunduğundan tasarı yukarıda arzedilen değişikliklerle ve şekle ait bir düzeltme ile yeniden hazırlanmıştır.

Kamutayın onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Bu rapor
Mardin	Diyarbakır	Sözcüsü
R. Erten	İ. H. Tigrel	Ankara
Bolu	Diyarbakır	M. Eriş
C. S. Siren	C. Ekin	Erzincan
Eskişehir	İzmir	N. Pekcan
Muhallifim	S. Dikmen	Kastamonu
A. Potuoğlu		T. Coşkan
Kırklareli	Kırşehir	Kütahya
Korgl. K. Doğan	Ş. Torgut	Muhallifim
Kütahya	Malatya	A. Menderes
Muhallifim	M. S. Eti	Manisa
A. Tahtakılıç		F. Kurdoğlu
Niğde	Ordu	Seyhan
R. Gürsoy	H. Yalman	250 lira olarak
		verilmesine
		tafaftarım.
		A. R. Yüreğir
Tokad	Urfa	Urfa
R. A. Sevengil	A. Akan	E. Tekeli

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

4598, 4620 ve 4621 sayılı Kanunlara ek Kanun tasarısı

MADDE 1. — 21 . VI . 1944 tarihli ve 4598 sayılı Kanun ile 17 . VII . 1944 tarihli ve 4621 sayılı Kanunların 7 nci maddeleri ve 4620 sayılı Kanunun 9 neu maddesi hükümleri gereğince çocuğu dünyaya gelenlere ödenen doğum yardımını maktuan 150 lira olarak verilir.

MADDE 2. — Bu kanun 1 Mart 1950 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan <i>Ş. Günaltay</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>N. Erim</i>
Devlet Bakanı <i>C. S. Barlas</i>	Adalet Bakanı <i>Fuad Sirmen</i>
Millî Savunma Bakanı <i>H. Çakır</i>	İçişleri Bakanı <i>E. Erişirgil</i>
Dışişleri Bakanı <i>N. Sadak</i>	Maliye Bakanı <i>I. R. Aksal</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>T. Banguoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Ş. Adalan</i>
Ekono. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı <i>Dr. K. Bayizit</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı <i>Dr. F. Ş. Bürge</i>	Tarım Bakanı <i>Cavid Oral</i>
Ulaştırma Bakanı <i>Dr. Kemal Satır</i>	Çalışma Bakanı <i>Reşat Ş. Siner</i>
	İşletmeler Bakanı <i>Münir Birsal</i>

BÜTÇE KOMİSYONU DEĞİŞTİRİŞİ

4598, 4620 ve 4621 sayılı Kanunlara ek Kanun tasarısı

MADDE 1. — 21 . VI . 1944 tarihli ve 4598 sayılı Kanun ile 17 . VII . 1944 tarihli ve 4621 sayılı Kanunların 7 nci maddeleri ve 4620 sayılı Kanunun 9 neu madesiyle (diğer kanunların bu maddelere atfolunan) hükümleri gereğince çocuğu dünyaya gelenlere ödenen doğum yardımını maktuan (200) lira olarak verilir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir,

MADDE 3. — Hükümetin 3 neu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.